

de tornar a la seu de París mentre no s'efectuïn «reformes institucionals, estructurals i de programes». Bé és cert, però, que Mayor ha aconseguit aturar l'hemorràgia occidental, preparada per reventar l'organització si s'escollia de nou M'Bow.

El retorn del *fill pròdig* nord-americà serà, creuen els que hi entenen, qüestió de temps. Prou perquè Ronald

Reagan quedi en l'oblit, i això pot passar d'ací a 15 mesos. És molt difícil que el nou president, republicà o demòcrata, tant se val, continuï la política d'hostilitzar els organismes internacionals, recomanada per la ultradretana Fundació Heritage. Sembla ser, i això també ho agrairà Javier Pérez de Cuéllar, que el temps de la *caçera de bruixes* ja està acabant. □

ELS ESTATS UNITS S'HI INVOLUCREN CADA VEGADA MÉS

Iran vol convertir el Pèrsic en un Vietnam

Al Golf Pèrsic sobre la taula hi ha tots els elements perquè la situació es desborde i arribe a produir-se una escalada en l'enfrontament entre EUA i Iran. A Teheran ja parlen de la zona com un nou Vietnam.

Antoni Reig

Fins on pot arribar el govern Reagan i quantes vides nord-americanes està disposat a arriscar en el compromís amb els seus aliats àrabs del Golf? Aquesta és la pregunta que plantejava el diari *Le Monde* dos dies després de l'atac iranià amb un míssil a un vaixell kuwaitià amb bandera nord-americana en aigües territorials del Kuwait, el passat dia 16 d'octubre. La resposta arribava el dia 19, quan quatre destructors nord-americans bombardejaven i destruïen una plataforma petrolera iraniana situada al centre del golf Pèrsic i, a continuació, en destruïen una altra de pròxima.

Fins aquell moment el compromís de Washington amb Kuwait es limitava a la protecció d'onze petrolers kuwaitians amb bandera nord-americana a les aigües internacionals del Golf. Amb l'atac del dia 19, els Estats Units donaven un altre pas en la seva involucració directa en el conflicte. I amb l'atac iranià amb míssils contra Kuwait, aquest petit emirat del Golf, aliat d'Iraq i d'Aràbia Saudita, quedava situat en primera línia de foc. És un altre pas en la progressiva internacionalització de la guerra Iran-Iraq.

Ja fa temps que és clar que els Estats Units, en enviar una important flota naval, dotada amb forces aèries, a la regió del Pèrsic, havien optat per situar-se al cantó d'un dels contendents

(Iraq) i enfront de l'altre (Iran). El compromís s'estén a l'ajut defensiu dels seus aliats àrabs a la zona i, en primer lloc, Kuwait, seguit de l'Aràbia Saudita. Així, doncs, estan donats tots els ingredients perquè la situació es desbordi i es produeixi una escalada d'enfrontaments directes entre l'Iran i els Estats Units. I això és el que està succeint.

L'atac nord-americà del dia 19 fou el tercer contra l'Iran. Primer fou el vaixell Iran Ajr, que va ser capturat i enfonsat perquè, segons la versió dels EUA, estava instal·lant mines enmig del Golf. Després van ser tres llanxes ràpides iranianes que foren atacades per helicòpters EUA; una s'enfonsà i les altres van ser capturades. En mig, tot un seguit d'incidents sense conseqüències. Així, el míssil iranià contra el vaixell kuwaitià amb bandera nord-americana pot interpretar-se com

una resposta a anteriors accions. I Washington no podia quedar-se creuat de braços, perquè s'hi jugava el prestigi.

A Teheran segurament ja ho sabien, perquè no és cap secret que l'objectiu nord-americà al Golf no és sols el de garantir-hi la lliure nave-

El Kremlin s'acosta a Iran. Així ho veu la premsa gal·la.

gació, sinó recuperar la influència i el prestigi entre els països àrabs, perduts arran de l'afer Irangate i garantir-los que la revolució islàmica serà continguda a les fronteres iranianes i no es desbordarà per tota l'estratègica àrea del Golf. Els emirs i reis àrabs del Golf veuen trontollar el seu poder davant la voluntat expansionista dels *aiatollahs* que Teheran, i el desplegament naval i aeri nord-americà a la zona està destinat a consolidar el predomini polític EUA al Golf, oferint seguretat militar als reis i emirs.

Una represàlia suau

La resposta militar de Washington al míssil iranià llançat el dia 16 ha estat de baixa intensitat, és a dir, que Reagan decidí la represàlia més «suau» i menys sagnant de les diferents opcions que li presentaren els seus assessors, el Pentàgon i la Secretaria d'Estat. Així, la resposta era també un advertiment que no hi hauria impunitat per a nous atacs iranians, i alhora deixava clar que es tractava d'una acció puntual que no implicava cap voluntat d'arribar a una confrontació total. Com es recordarà, les

plataformes petrolieres, abans de ser atacades, foren advertides perquè fossin evacuades. I Reagan rebutjà l'atac a les bases de míssils Silkworm, instal·lades a la península de la Fao (territori iraquí ocupat per l'Iran), des de les quals es disparà el míssil que tocà el vaixell kuwaitià amb bandera nord-americana i també, el que dies abans tocà un vaixell nord-americà amb bandera liberiana, en aigües kuwaitianes. També descartà l'enfonsament d'un vaixell insígnia de la marina de guerra iranià. Aquestes represàlies haurien produït un elevat nombre de víctimes i la seva gravetat era molt superior a la destrucció de dues plataformes petrolieres que els iranians feien servir com a bases d'atac de les seves llanxes ràpides als vaixells que circulen pel Pèrsic.

Seguint l'espiral de la violència, to-

cava a l'Iran donar resposta violenta i el dia 22 un nou míssil incendiava una terminal petroliera de Kuwait. Tot indica que el règim islàmic, després de discussions internes entre els partidaris de concentrar-se en la guerra amb l'Iraq i els de centrar-se en una confrontació directa amb els Estats Units, s'ha decidit per fer la guerra als nord-

avions-radar AWACS nord-americans, com l'Aràbia Saudita, o donen bases de suport logístic a l'armada EUA, com Bahrain, però no tenen altra opció que el paraigua defensiu nord-americà si volen sobreviure a l'onada d'integrisme islàmic, si no és que es giren cap a l'altra superpotència, l'URSS. Precisament, Moscou practi-

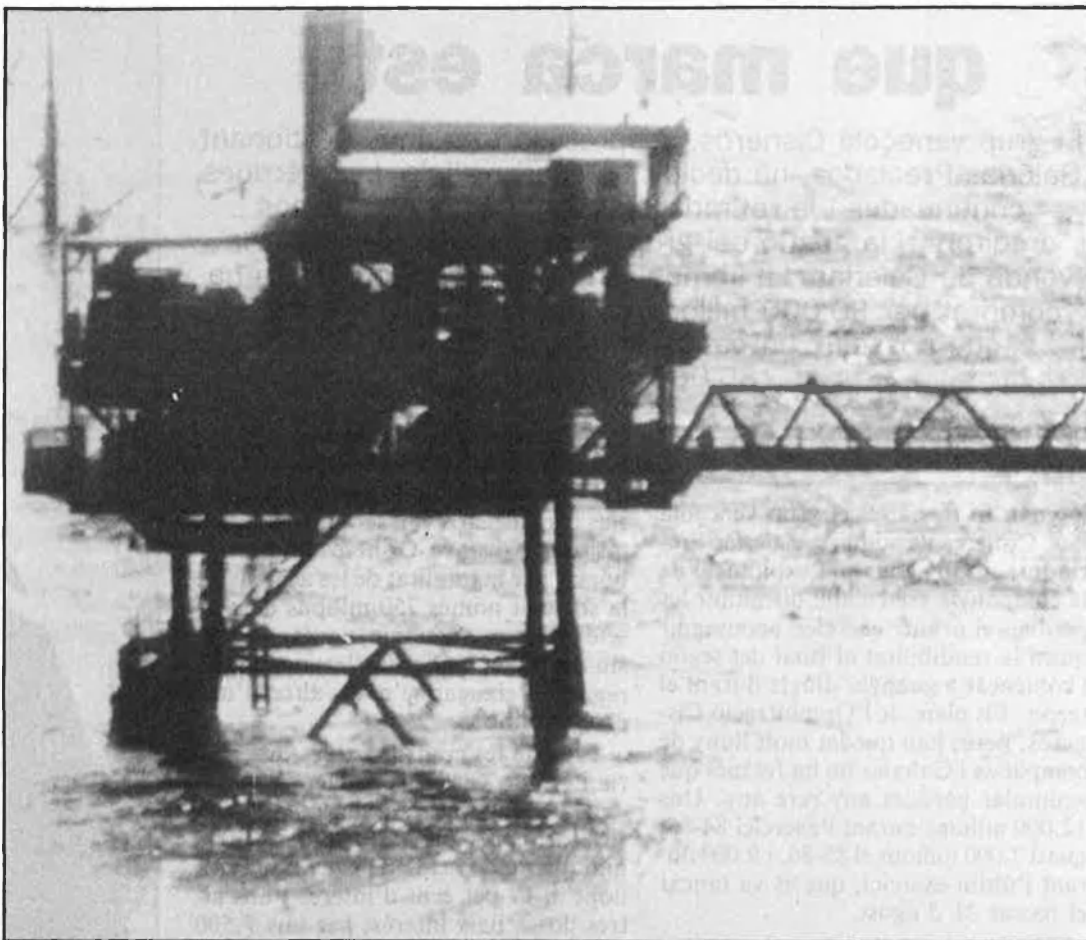

Foto facilitada pel Pentàgon d'una plataforma petroliera iranià on hi havia el comando Roshadat, preparat per a l'atac.

americans. Per aquesta raó, els dirigents de Teheran parlen del Golf com d'un nou Vietnam. Creuen que Washington no decidirà implicar-se a fons en una guerra clàssica, és a dir, enviant un cos expedicionari a l'Iran, sinó que es limitarà a fer servir l'armament desplegat a la zona, el qual estimen que és vulnerable a atacs suïcides.

Recorden la retirada militar nord-americana del Líban del 1983, després de l'atac amb cotxe-bomba del 23 d'octubre d'aquell any contra la seu militar del destacament nord-americà, que causà 241 soldats morts. Iran no creu que la Casa Blanca pugui mantenir les seves forces a la zona, si això li suposa un elevat nombre de morts. Segurament, el mateix creuen els reis i els emirs àrabs del Golf que han posat els seus vaixells sota bandera nord-americana, com Kuwait, o tenen al seu territori

ca una política d'acostament a l'Iran, sense deixar de ser el primer subministrador de material bèl·lic a l'Iraq. Aquesta possibilitat d'intervenció del Kremlin al Golf és la que impulsa els EUA a un major compromís amb els seus aliats àrabs, per barrar el pas als soviètics.

La situació és complexa i, sobretot, molt perillosa, perquè l'escalada cap a un enfrontament global EUA-Iran està en marxa i les gestions del secretari general de les Nacions Unides, Javier Pérez de Cuéllar, per obtenir l'alto el foc decidit pel Consell de Seguretat avancen lentament. A més, els escenaris de confrontació es multipliquen, en sumar-se a l'Iran i l'Iraq, el territori de Kuwait i les aigües del Golf, on es passeja l'armada nord-americana. És la internacionalització de la guerra, que no se sap on pot conduir. □